

Közlekedési tanácsok

A kialvatlanság is veszélyes

Minden ember magából indul ki — szokás mondani. A közlekedésben azonban az ember ne csak magából induljon ki! Azaz: ne csak önnön képességeiből, készségeiből, reflexeiből. Mindig figyelembe kell venni az időjárást, valamint az évszakok sajátosságait. A tavaszi fáradtság például mindenkire jellemző — a leggyakorlottabb gépjárművezetőkre is.

Ha elfáradás esetén is mindenáron szinten akarja tartani teljesítményét a járművet vezető, nagy valószínűséggel szaporítani fogja hibás cselekedeteinek számát. Ezért hasznos, ha képesek vagyunk saját idegi és fizikai állapotunkat megfigyelni. A fáradtság jelei a következők: a figyelem hanyatlása, a gondolkodási, észlelési folyamatok ideje megnő. A fáradt ember többnyire ingerlékeny vagy levert, s mindez általában együtt jár a rossz közérzettel, a munkaköröm hiányával.

A fáradtság nem egyszerűen keríti hatalmába az embert, hanem három szakaszban következik be. Eleinte lelki feszültség, fokozott in-

gerlékenység tapasztalható; később lehangoltság, depresszió, elernyedés. S mind ez együtt jár a teljesítmény csökkenésével. A harmadik szakaszban kimerültségről beszélünk; ekkor már rendkívül nagy a cselekedetek hibaszázaléka.

A fáradékonyság, az egyéni teljesítmény függ az emberek szellemi és testi kondíciójától is. Ne csak a sportra gondoljunk itt, hanem a táplálkozásra is, a környezeti klímátényezőkre — valamint arra, hogy elegendő pihenünk-e. Alapvető, hogy mennyi alvásidő szükséges az ember számára. „Hatórész alvás elég ifjúnak, öregnek” — tartja a latin közmondás. Ez az időtartam a kutatások szerint a ma emberének nem elegendő. Általában napi 7—8 órai alvást tartunk szükségesnek a felnőttek számára. Úgy tetszik, napjainkban az emberi idegrendszer nagyobb megterhelésnek van kitéve, mint a latinok idejében.

Ha az ember kismértékben csökkenti napi alvásidőjét (1—2 órával), akkor annak hatása alig mutatkozik. Tartósabb vagy na-

gyobbmértvű csökkentésnél viszont romlik az egyensúlyérzékelés és növekszik a reakcióidő, csökken a fizikai teljesítőképesség.

A tanult anyag felidézése már egy órai alvás után is sikeresebb, mint tartós ébrenlét után. Még egy példa: 50 órai ébrenlét után hallucináció, feszültség, figyelmetlenség, fásultság tapasztalható.

Minden járművezető megfigyelte már, hogy nemcsak a túlzott elfoglaltság okozhat fáradtságot, hanem a túlzott ingereszegénység is. A monotónia — például hosszú, egyenes út csekély forgalommal — hatására igen gyakori, hogy a gépkocsivezetők elalszanak, vagy a figyelem csökkenése következtében balesetet okoznak. A pszichikai és a fizikai elfáradási folyamatok gyakran összeolvadnak.

Végül szólni kell a gyógyszeres hatásáról. Bizonyos érzéstelenítők és nyugtatószerek hatására az autovezetésre való alkalmasság átmenetileg csökken. Ilyenkor órákra, esetleg napokra is szüneteltetni kell a gépjárművezetést.

K. Gy.

Útlevel nélkül látogatható a Domica barlang

A napokban a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Állami Természetvédelmi Központja és az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal megújította, korszerűsítette a domica-aggteleki barlang turistalátogatójáról 1984-ben megkötött egyezményt. Ennek értelmében ezentúl a Baradla barlang magyar látogatói zárt csoportokban útlevel nélkül léphetik át a csehszlovák határt, és megtekinthetik a barlangrendszer idegenforgalmi célokra kiépített határon túli szakaszát, a Domica barlangot. Természetesen a csehszlovák turisták is útlevel nélkül látogathatják a barlang magyarországi részét. Az iskolai kirándulócsoporthoz, valamint a Nemzetközi Diákszövetség tagjai egyaránt 50 százalékos belépődíj-kedvezményt kapnak.

Látogatható barlangjaink közül az aggteleki Baradla barlang Magyarország legnagyobb és leglátványosabb barlangrendszere. Jóllehet, feltérképezett hossza alapján több külföldi barlang is megelőzi, de üregméreteinek, nagy terméinek és páratlan cseppkővilágának köszönhetően földünk egyik legnevezetesebb barlangjának számít.

Április

6

Hétfő

Vilmos

HÍREK

A nap 6.15 órakor kél, s 19.19 órakor nyugszik; a hold 10.44 órakor kél, s 3.09 órakor nyugszik.

A várható időjárás

A felhőfelvonulásokból szórványos záporosó, helyenként zivatar lehet. A délnyugati, nyugati, majd északnyugati szél erős, a Dunántúlon időnként viharos lesz.

A legmagasabb nappali hőmérséklet ma, hétfőn 15 és 20 Celsius fok között alakul.

Kitüntették a nyomda ifjúkommunistáit

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága a kiváló KISZ-szervezet zászlót adományozta a Somogy Megyei Nyomdaipari Vállalat ifjúkommunistáinak. A magas KISZ-es kitüntetést tegnapelőtt Kaposváron a nyomda Május 1. utcai épületében vették át a fiatalok, akik közül ketten külön is kitüntetést, illetve jutalmat kaptak.

Tömegközlekedési kísérelt Londonban. Elektromos tájékoztató táblákat helyeztek el a brit főváros néhány buszmegállójába. A várakozók a táblákról leolvashatják, hogy a következő két busz mikor érkezik és merre megy. A táblákat a buszon elhelyezett jeladó szerkezet vezérli az úttest alatt elhelyezett jeladókkal együtt. A kísérleti rendszert használat közben fejlesztik tovább.

Széllovgáshoz szükséges tartozékokat, védőfelszereléseket készít országunkon a marcali Marylla leányvállalat. A cég elsősorban női tászkákat gyárt, de a tisztaság érdekében vállalták ezt a profiljuktól idegen exportot is.

E hét végén nyílik meg Budapesten a Magyar Kereskedelmi Kamara formatervezési tájékoztatóközpontjában a „Formatervezési névív 1987” című kiállítás; ezen az Ipari Minisztérium névívjával jutalmazott alkotók mutatják be munkáikat.

A kaposvári Tinctoris régi zenéi együttes és a tanítóképző főiskola Cantus kamarakórusa szerdán este hangversenyt ad a Somogy Megyei Múzeum dísztermében. A két együttes az ezt követő napon NSZK-beli vendégszerelésre utazik.

A női szépség akkor is megállapítható, ha csak a hölgy kéziratát vesszük alaposan szemügyre — állítja Mauricio Xandro spanyol professzor. Xandro szerint főleg a nagy „M” betű írásmódja alapján lehet egy-egy hölgy szépségére következtetni.

Továbbfejleszti a Kádárkúton két évvel ezelőtt bevezetett rendszeres szemszűrést a nagyközségi tanács. Az ötéves terv végére a társközségeket is bekapcsolják a szolgáltatásba.

A számítógépkalozók ellen kötött megállapodást az Egyesült Államok és Dél-Korea. A második félétől a számítógépprogramok már a koreai szerzői jog is védik. A világ mind több országában hoznak igen szigorú törvényeket a programok védelmére.

Szerkesztőségi ügyelet este 8-ig
Telefon: **11-510**

175 éve született

Alekszandr Herzen (1812—1870) orosz író, publicista és filozófus. I. A. Jakovlev gazdag földbirtokos természetes fia volt, anyai ágon pedig német származású; erre utal felvette neve. Fiatalon főként az utópista szocialisták elméletét tanulmányozta. 1834-ben mint „vakmerő szabadgondolkodó” és a társadalomra rendkívül veszélyes elemet” letartóztatták és öt-évi száműzetésre ítélték. Az orosz átalakulás radikális megoldásáért szállt síkra. 1847-ben elhagyta Oroszországot, s Franciaországban, Itáliában, végül politikai emigránsként Angliában folytatta forradalmi tevékenységét. Mély rokonszenveléssel kísérte a magyar szabadságharcot; személyesen megismerkedett Kossuthal, benne az igazi forradalmár példaképét látta.

Londonban 1857-ben megindította a Kolokol című politikai folyóiratot; ez illegálisan eljutott Oroszországba, és széles körben terjesztette a forradalmi gondolatot. Filozófiai értekezései nagymértékben előrevittek az orosz filozófia materialista fejlődését. Legismertebb irodalmi alkotása — Ki a bűnös? — családi drámába torkolló szerelmi történet, amely végső kicsengésében vádbeszéd a „fő bűnös” orosz önkényuralom ellen.

Ürkény Istvánra emlékezik az Irodalmi évfordulónaptár című műsor ma délután 3 órakor a Kossuth Rádióban. A közreműködők között van Molnár Piroska, a Csiky Gergely Színház tagja is.

Tíz napig adhatók be még pályamunkák „Az év lakóháza, 1986” címmel meghirdetett pályázatra. A megyei forduló eredményhirdetésére a hónap végén kerül sor, a legjobb munkák részt vesznek az országos versengésben. A tavaly föl-épített, illetve följuttott házak tulajdonosai, tervezői és építői adhatják be közösen pályázatukat a megyei tanács építési osztályára.

Húsvétra készülnek

Folyamatosan érkeznek a Kaposker üzleteibe a húsvéti fogyasztásra szánt finomságok. Boltjai számára a vállalat több mint 17300 kilogramm füstölt árut rendelt a Kaposvári Húskombinától. Édesség-identáruból 133 mázsát rendeltek, azaz négy mázsával többet, mint tavaly. Minden igényt ki tudnak elégíteni mustárból, tormából, tojásból — és kolniból is.

Baleset. Tegnap Kaposvár és Töröcske között figyelmen kívül vette autóját Domokos János 57 éves kaposvári kőműves, és a bal oldalra átvérté összeugrázott egy, vele szemben szabályosan közlekedő személyautóval, amelyet Sipos Jenő 35 éves kaposvári rakodó vezetett. Sipos súlyosan megsérült. Az anyagi kár a két gépkocsiban 60 ezer forint.

Bevásárlókocsarak, fonnott tálak és tálcák, gyékények érkeztek nagy választékban Kaposvárra, a Kossuth téri háztartási boltba. Várjuk kedves vásárlóinkat! (93940)

Ertesítjük tisztelt vízfogyasztóinkat, hogy 1987. április 6-án 8 és 16 óra között hálózatkarbantartás miatt nyomáscsökkenés, illetve vízhiány várható Siófokon a Szépványi utca, Fő utca és Kossuth Lajos u. által határolt területen. Ideiglenes megoldásként — szükség esetén — tartálykocsit biztosítunk vízszállítás céljából. Kérjük tisztelt fogyasztóink szíves megértését. DRV dél-balatoni üzemigazgatója. (93856)

Régi új bútor

Nyílászáró szerkezetek bér munkában

A piaci igények hatására tavaly az ülogarnitúrák és a fekvőbútorok 70 százaléknál hajtott végre termékváltást a kaposvári Lakberendező Ipari Kiszövetkezet. **Hampuk Ferenc**, a szövetkezet elnöke beszélt a változásokról.

— Új termékünk a Dóra szekrény, és ismét elkezdtük gyártani az egyszerű már leállított Kapos III. sa-

rokarnitúrát. Az utóbbi iránt olyan nagy volt a kereslet, hogy indokoltnak tartottuk a gyártás folytatását. Ez olcsó termék, sok vevője van.

A termékváltást az is szükségessé tette, hogy a szövetkezet egyes termékei alig találtak vevőre. Ezért hagyták abba a kétféle franciaágy készítését. Erre

főleg a magas ára miatt nem volt kereslet.

— Figyelembe vesszük a lakosság véleményét. A szövetkezet boltjában egy füzetbe tehetik meg észrevételeiket a vásárlók. Javaslatokat igyekszünk hasznosítani. Így került sor például könyvespolcok és cipőtartók gyártására.

— A másik oka a változtatásnak, hogy az import nyersanyagok drágulnak. Törekedünk kell arra, hogy minél olcsóbban előállítható bútorokat készítsünk. A változtatásnál arra is figyelmet fordítunk, hogy a „más termék” ne csak új nevet, esetleg apró módosítást jelentsen, hanem megjelenésében

is újat hozzon. Ezt a mindenkori divatirányzatok is megszabják. Mostanában ismét a régi stílusú, a sötétített bútorokat kedvelik.

Sikeresnek bizonyult a kiszövetkezet kapcsolata egy épület-asztalosipari vállalattal. Nyílászáró szerkezeteket csinálnak az Epfának. Ez a tevékenység az üzem teljesítőképességének 60 százalékát leköti, és 38 millió forintot évi forgalmat jelent.

— Az előbbieket mellett továbbra is foglalkozunk lakberendezéssel. A megye közületeinek egyedi megrendelések alapján dolgozunk. Utóljára a kaposvári termalfürdő berendezését készítettük el.

Csiky Gergely Színház 19 órakor: KNOCK. Bérletszűnet.

Kaposvár, Vörös Csillag du. 3 órakor: FELSZABADÍTÁS IV—V., du. 6 és este 8 órakor: GYANUS ARNYAK, videomezői du. 9 óráig nonstop, I. terem: HALALOS JÁTSZMA II., II. terem: A NAGY LESZÁMOLÁS. Szabó Ifjúság du. 5 órakor: KAKUKK A SÜTÉT ERDŐBEN, este 7 órakor: SEGÍTSÉG, FELSZARVAZTAK (14). Muzimúzeum du. fél 6 órakor: KORTÁRS FILMKLUB: TELIHOLDAS EJSZAKÁK (14), videomezői du. háromnegyed 6 órakor: HALALOS JÁTSZMA II. Siófok este 7 órakor: GESA I—II. (16). Nagyatád du. 5 és este fél 8 órakor: FOGADJUNK (14). Marcali este 7 órakor: POGANY MADONNA, Barcs este 8 órakor: ÖRÜLT CSALÁD (14). Balatonboglár este 7 órakor: CSÖK, ANYU! (14).

TELEVIZIO
Oszték Tv 1
9.00: Hírek. 9.05: Az állatok paradicsoma. 9.30: Tálalva. 10.00: Iskolatévé. 10.30: Argumentumok. 12.30: A zöld sziget. 13.00: Hírek. 16.30: Gyermekműsor. 18.00: Oszték képek. 18.30: Ml. 19.00: Ausztria ma. 19.30: Tv-híradó 1. 20.15: Hétfő esti sport. 21.15: Miami vice. Bűnügyi sorozat. 22.05: A kórkörszak arca. 22.50: Olyan vagyok, mint Öt-höl... Elejtázi film Richard Wagnerről. 0.20: Hírek.

MAI MŰSOR

Oszték Tv 2
17.30: Fizikai telekollégium. 18.00: Hársfasor. 19.30: Kung Fu. Bűnügyi sorozat. 19.30: Tv-híradó 1. 20.15: Mozart és Meisel. 21.15: Tv-híradó 2. 21.35: Kulturális magazin. 21.45: Schilling. 22.05: Az ég kékje. Szovjet film. 23.35: Numero hat. Bűnügyi sorozat. 0.35: Hírek.

Jugoszláv Tv 1
14.30: Elmulasztották — nézzék meg! 16.00: Jó napot, sport! 16.45: Magyar nyelvű tv-napló. 17.00: Krónika. 17.30: Grimm-mesék. 17.45: Játékos dolgok. 18.00: Az első tekintet után. 18.40: Számok és betűk. 19.00: Tv-kalendárium. 19.10: Rajzfilm. 19.30: Napló. 19.50: Sport. 20.00: Időjárás. 20.05: Salabakter. 21.15: Külföldi dokumentumsorozat. 21.45: Tv-napló. 22.10: Rítmus '87. 23.10: Hírek.

Jugoszláv Tv 2
17.00: Derrick. Filmsorozat. 18.45: Zágrábi körkép. 19.15: Műsorkegészítés. 19.30: Tv-napló. 20.00: A világ ma. 20.30: Kis koncert. 20.45: Tegnap, ma, holnap. 21.05: Házi mozi: A paradicsom gyermekei. 22.35: Megismerések.

KOSSUTH RÁDIO
4.30—7.59: Jó reggelt! 8.00: Hírek. 8.20: Hogy — tetszik lenni? 9.00: A hét zeneműve. 9.30: A hét költője. 9.42: Ki kopog? 10.00: Hírek. 10.05: Nyitnikék. 10.35: Simándy József operett-felvételeiből. 11.15: Katonadalok. 11.30: A százszázalékos nő. 12.00: Déli krónika. 12.30: Ki nyer ma? 12.45: Munkámban vagyok szabad. 13.00: Sándor Frigyes vezényel. 14.00: Hírek. 14.10: Nóták. 14.35: Kicsi. 14.55: Edes anyanyelvünk. 15.00: Irodalmi évfordulónaptár. 15.30: Kóruspódium. 16.00: Hírek. 16.05: Szépen szólj! 16.30: Történelmi kalandok. 17.00: Eco-mix. 17.30: Találkozás Ferencsik Jánossal. 18.04: Filmzene. 18.19: Hol volt, hol nem volt... 18.30: Esti magazin. 19.15: Rádiókabaré. 20.30: Bessenyei Ferenc nótáik. 21.00: Egy rádiós naplójából. 22.00: Hírek. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Archivumok mélyéről. 23.35: Csajkovszkij: Csipkerózsika. 24.00: Hírek. 0.10: Himnusz. 0.15—4.20: Ejjfel után.

PETŐFI RÁDIO
4.30—7.59: Reggeli csúc. 7.35: Slágerek mindenkinék. 8.00: Hírek. 8.05: Népdalok. 8.50: Dél-élelti torna. 9.00: Hírek. 9.05:

Napközben. 12.00: Hírek. 12.10: Indulók, polkák fúvószenekarra. 12.25: Kis magyar néprajz. 12.30: Déli Lakatos Sándor népi zenekara játszik. 13.00: Hírek. 13.05: Slágermúzeum. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00: Kettőtől ötig. 17.00: Hírek. 17.08: Utódságainkból. 17.30: Ötödik sebesség. 18.30: Tip-top paradé. 19.00: Hírek. 19.05: Népdalok. 19.30: Sportvilág. 20.05: Rockjóság. 21.00: Hírek. 21.05: Húszas stúdió. 22.05: Egy órában egy élet. 23.00: Hírek. 23.20: Esti dallamok. 24.00: Toronyzene. 0.15—4.20: Ejjfel után.

3. MŰSOR
6.00: Hírek. 6.05: Muzsikáló reggel. 8.00: Hírek. 8.10: A bostoni Régi Zene Fesztiválzenekar hangversenye. 9.41: A hugenották. 10.35: Kamarazene. 11.49: Zenekari muzsika. 13.00: Hírek. 13.05: Krupov doktor. 13.35: Zengjen a muzsika! 14.05: Magyar zeneszerzők. 14.43: Smeitana: Az eladott menyasszony. 17.00: Mesterségünk címere. 17.30: Népzene sztereóban. 18.00: Paganini: d-moll hegedűverseny. 18.30: A hét zeneműve. 19.00: Hírek. 19.05: Századunk zenéjéről. 19.35: Kék sugarak. 19.40: A vokális zene remekeiből. Kb. 21.20—20.40: Egy tudós parasztszasszony az Orséből. Kb. 21.20. Népszerű szimfonikus művek. 22.00: Gondolat-jel. 23.00: Jugoszláv-magyar dzsesszműhely. 23.30: Hírek.